

FOAIA POPORULUI

MAI VECHIE FOAIE POPORALĂ, INFIINȚATĂ ÎN ANUL 1892

„Înțelegi cu poporul
ca să nu răstăcești!”

are în fiecare Duminică
b direcția unui comitet
scrie în Reg. Publ. la Trib. Sibiu sub Nr. 37-943

Organ al Asociației pentru literatura română
și cultura poporului român, „Astra”

Redacția și Administrația:
Sibiu, Strada Avram Iancu Nr. 9
Taxă poșt. plătită în numerar conf. aprob. 646-943

Faceți școale țărănești Scrisoare către mamele moldovene

Iarna, cere, din nefericire, în anul acesta a fost mai grea decât altădată, făcut ca lucrul să înceteze aproape cu totul în satele noastre. Țăranii poartă de grija vâtelor, mai derețică câte ceva prin curte, cei dela munte mai lucrează la pădure, în general însă ei au acum mai mult timp, decât în toate celelalte părți ale anului. Ar fi un mare păcat să piardă acest timp, acum când toate națiile lucrează cu zor, pentru a stoarce cât mai mult din munca brațelor lor, pentru a-și escuși mintea să cucerească bunurile lumii acestora, să meargă cât mai repede și să ajungă cât mai departe pe drumul progresului. Țărănimia noastră are o mare putere de muncă, este răbdătoare, se mulțumește cu puțin și înruntă cu curaj greutatea vieții. Dacă totuși nu lasă în urna ei un spor atât de mare, cum reținem aștepta, este pentru că mai are încă foarte mult de învățat, pentru că munca ei nu este organizată, — „raji naizală” cum se spune cu un cuvânt foarte întrebuintat astăzi, — în slăbșit pe truce nu se asociază, pentru a se face în comun, cu brațe unite, ceea ce nu se poate face de unul singur. Mai multă știință și cooperare, iată armele cu care satele noastre pot birui în lupta pentru progres.

Acestea toate se pot cuceri prin cursurile și școalele țărănești.

Cele dintâi, cursurile țărănești, se pot organiza în fiecare sat, cu puterile intelectuale care se găsesc acolo: preotul, învățătorul sau învățătoarea sa, medicul, sora de ocrotire, agentul sau inginerul agricol, notarul.

Grupajii în cercul cultural al Astrei, ei trebuie să-și facă în grabă un program de cursuri pentru sezonul de iarnă. La cursuri să cheme, cu toată stăruința, pe țărani și pe țărance, fiecare separat. Cursurile pot avea loc de două sau de trei ori pe săptămână, câte trei sau patru ore pe zi, timp de două sau trei luni. Ele se țin de obicei în localul școlii, dar orice alt local mai încăpător este potrivit — cursurile numai să se țină!

Școalele țărănești se organizează în centrele mai mari, (reședințe de județ, sau de județ, orașe) și cad în sarcina despărțimintelor noastre. La ele sunt învățați țărani din mai multe sate, care apoi, în tot timpul cursurilor (cel puțin o lună) rămân la școală. Aici cursurile sunt mai bogate, mai variate, țărani nu se ocu-

pă decât de învățatură și au prilejul să vadă deosebite instituții, sau terenuri, în care ceea ce înveță din cărți este și făcut, pus în practică.

Iată în câteva cuvinte ce sunt școalele țărănești.

N'am stăruit prea mult asupra lor pentru că, în general, ele sunt cunoscute, căci de aproape 20 de ani, Astra, Fundațiile Regale, Ministerul Agriculturii și alte instituții, le organizează mereu. Școala țărănească a devenit un instrument de cultură a țărănimii despre al cărui folos nimeni nu se mai îndoiește. Și totuși, nu alergăm la binefacerile ei atât de des cum ar trebui, cu toate că nevoia de progres este pe toate buzele.

Intelctualii noștri, atât cei dela oraș, dar mai ales cei dela țară, care trecesc mai apropiați de țărănimie, trebuie să-și facă o stăntă datorită de a organiza în fiecare an un curs sau o școală țărănească, atât pentru bărbați, cât și pentru femei. Cu truda puțină și adeseori plăcută, se poate ajunge la rezultate uimitoare.

Țăranii și țărancele să ceară ei înșiși cursurile și școalele țărănești. Școalele numai atunci au prins rădăcini trainice în mijlocul satelor noastre, când țărani înșiși s'au convins despre folosul lor și au căutat să-și facă cedină corespunzătoare și să ceară învățatori desioinici. Ceea ce sunt școalele de stat pentru prunci trebuie să fie școalele țărănești pentru cei mari. Căci învățatura nu se slăbește la vârsta copilăriei, ci dimpotrivă, de abia după aceea începe. Țăranii trebuie să se convingă despre trebuința școlilor și a cursurilor țărănești, să se organizeze în cercurile culturale ale Astrei, pentru a le organiza mai bine, să preiundă dela aceia care au datoria să le țină, o muncă stăruitoare și pncepută, iar nu treabă de mântuială.

Faceți deci cât mai multe școli și cursuri țărănești pentru bărbați și femei! Acela care auzi temerul asupra lor, adresați-va cu o carte poștală la redacția „Foaia Poporului” și Astra va va da cu plăcere toate instrucțiunile necesare. Ba, acolo, unde se va convinge că se va face treabă bună, dar lipsesc mijloacele, ea poate contribui și cu un mic ajutor.

Ionuț

Guri rele, cari trăiesc din șoapte și din neadevăr, au început să vorbească pe alocuri — așa am auzit — că dragii voștri copilași de cari v'afți despărțit vremelnic la sfârșitul toamnei, n'ar duce-o bine acolo unde sunt acum, și că nici n'ar fi ajuns unde i-ați trimis.

Este oarecare adevăr în temerile voastre. Dar acest adevăr, pe orice mamă iubitoare trebuie s'o umplă de bucurie, și nu de întristare. Copiilor voștri le lipsiți voi, mamele lor. Numai atât. Incolo, au tot ce le trebuie: abăposi bun, culcuș cald, hrană îmbelugată, haine curate și călduroase, și inimă de părinți în jarul lor, cari — credeți-mă! — vă țin foarte bine locul în lanile acestora de iarnă geroasă și de lipsuri cumplite.

Despre acest lucru, multe alte mame vă pot încredința ca și mine. Pe la începutul lunii Decembrie, Societatea ortodoxă națională a femeilor române, Filiala Sibiu, din comitetul de conducere al căreia fac parte, a fost înștiințată că sosește în gara Sibiu primul lot de copii moldoveni repatriați pentru ocrotire județului nostru. Doamnele din Societatea Crucea Roșie și din Societatea noastră, i-am luat în primire și i-am dus la Spitalul public, unde au fost hrăniți, li s'a făcut baie, li s'a dat îmbrăcăminte curată și li s'a cercetat sănătatea de către medici.

Peste câteva zile, am plecat cu o mașină militară în spre frantașă comandă Săcel, împreună cu o colegă de-a mea dela Societatea amintită. Duceam copiii moldoveni pe care Săcelenții s'au înscris să le poarte de grije. Am mai luat câțiva copii, peste numărul celor înscrși, așa de încercare.

Deși sosirea noastră nu a fost anunțată, imediat s'a strâns tot satul la Primărie, în frunte cu preotul, pretorul plasei — care întâmplător se afla în sat — notarul și primarul. Plasarea copiilor în familie a mers repede. Imediat s'au găsit ocrotitori și pentru copiii pe cari îi luasem peste numărul celor înscrși.

Veștile pe cari le primim regulat dela copiii voștri, sunt cam nu se poate mai bune. Au de toate. Dar le este dor de voi. Iar dorul acesta se va stămpăra ca ajutorul lui Dumnezeu, la vară. Până atunci munciți, și nădăjduiți.

Sunt mamă și eu. Am doi copilași. Credeți-mă că mi s'ar rupe inima să trebuiesc să mă despărț de ei. Dar când ar ajunge să nu mai atdă ce să mănă și cu ce să se îmbrace, bacuros ț-aș lăsa în grija bunilor creștini cari le-ar putea da și una și alta. Până la o vreme, desigur, adică nu pentru totdeauna.

Așa s'a întâmplat cu copiii voștri. La vară, îi veți revedea, mai rămeni și mai teferi decât erau când au plecat dela sânul vostru.

Paraschiva Gr. Marca

O CARTE PREȚIOASĂ

Dr. Marina Lupas-Vlasu, Aspecte din istoria Transilvaniei, Sibiu 1945 p. 328.

Dna Marina Lupas-Vasiu a publicat în „Biblioteca Istorică Astra” Nr. 3, o carte care rezuma lîmpede și complet istoria Transilvaniei, cu specială privire la răsunetele populare țărănești din secolul de creștate și liberitate a Neamului nostru oropsit.

Despre izbutita lucrare a Dnei Marina Lupas-Vlasu, apărută la Sibiu în Tip. Dacia Traiana, s'a publicat în ultimul număr al Revistei Ist. Române din București (p. 97) următoarea elogioasă recenzie, semnată de cel mai mare dînire istoric în viață al Brajului, d. Z. Paciașanu: „Lucra-

rea, cu titlul atât de nepretențios și de modest, cuprinde în liniile ei esențiale istoria Românilor ardeleni, din cele mai vechi timpuri până în pragul zilelor noastre. Este o carte, care se adresează publicului mare, deci nespecialist, și prin vioiciunea stilului clar și plin de căldură, prin informația bogată și sigura, este de cea mai mare utilitate. Specialiștii înșiși vor citi-o cu interes pentru deosebita înțelegere a expunerii.

„Astra” editoare ar trebui să-i dea prin despărțămintele sale cea mai mare răspândire, pentru că nimic nu poate fi mai folositor în zilele acestora decât contactul cu trecutul de crâncene suferințe de permanente lupte și neînfrânta încredere în biruință”. Cartea se poate comanda la adresa: Institutul de Istorie Națională, Cluj, Str. N. Iorga 11.

Comunicări dela „Astra Centrală”

Domnii membri ai Comitetului Central sunt invitați a lua parte la ședința care va avea loc Sâmbătă, 1 Februarie 1947, ora 4 d. m. în sala de ședințe a Comitetului.

INFORMAȚIUNI

ABONAMENTE:

Pe un an, pentru țărani și intelectuali dela sate . . .	20.000 Lei
Pentru negustori, comercianți și industriași	30.000 "
Instituții și autorități	50.000 "
Abonamente de sprijin	100.000 "

Pentru oficiul poștal Bratca. Din partea abonaților am primit reclamații că nu li se distribuie foaia regulat. Atragem atențiunea oficiului poștal Bratca să distribuie foaia la timp și s'o predea aconaților noștri, care au dreptul, pentru banii lor, să o citească. Mai sunt și alți oficii care vor fi

Din lumea largă...

Decorații...

Mareșalul englez Montgomery a primit, dela 11 țări străine, 18 decorații. Impreună cu decorațiile ce le-a primit din partea țării sale, greutatea tuturor decorațiilor ar fi de vreo 10 kg.

Al Capone pe moarte

Al Capone a fost cel mai mare gargar (așa li se spune hoților în

publicate aci dacă nu-și vor face datoria față de locuitori.

Transportul cerealelor pe C.F.R. Cerealele și derivatele lor precum și cerealiile se pot transporta pe C.F.R. în baza autorizațiilor eliberate de autorități. Pentru fiecare sac se plătește taxa legală de transport. Transportul se poate face cu însoțitor și numai în clasa a III-a a vagoanelor de persoane.

Carnete de identitate. Funcționarii publici, în baza nouilor carnete de identitate pe care le vor primi, au dreptul la 12 călătorii anuale cu 50 la sută reducere.

America) din Statele Unite. Acest om, de origine italian, plecat în America la vârsta de 15 ani, a dat mult de lucru poliției. Ieșit din închisoare în 1939, de atunci a trăit la vila sa (casă frumoasă) din localitatea Miami. Acum se pregătește de plecare... pe lumea coalaltă. Se vede că moartea nu se sperie nici de gangsteri ca Al Capone...

GURA SATULUI

După masă...

Doi prieteni după ce au luat masa la un restaurant, au ieșit la plimbare.

— Nu știu de ce mi-e așa de sete, zise unul.
— A fost prea sărată!
— Ce-a fost sărată? Intrebă iar setosul.
— Plata, mă' prietene? Plata a fost sărată!

Femele bună...

— Am auzit că vrei să te desparti de nevastă-te. Cum de ai ajuns la acest gând să părăsești tu o femeie așa bună?
— Tocmai pentru asta mă despart de ea. E prea bună cu lumea și pentru mine nu mai e bună...

Răspuns...

Nevasta: Vai de tine amărâtu! Iar vii dela cărciumă?
Bărbatul: Foc s'o ardă că doră nu pot să stau tot acolo...

Contra beuturii...

— Am înființat o societate a celor care nu mai voiesc să folosească beuturii alcoolice. Nu vrei să te înscrii ca membru?
— Cum nu? Inscribe-mă și pe mine dar cu o condiție: societatea să-mi dea, în fiecare zi, câte 4-5 juici...

Tot un bățiv...

— Pentru ce te-ai îmbătat așa de rău?
— Nu am voit să mă îmbăt. Imi iubesc nevasta și copiii și am beut, în sănătatea lor, câte un pahar de rachiu.
— Și câți copii ai?
— Am 17 copii și cu nevasta, 18 rachiri.

Poșta Administrației

Docea Marin: Primit 340.000 lei. Din greșală v'am trimis mandat. Gazeta vă vine gratuit.

Rugăm abonații cari nu și-au plătit diferența de scumpire a gazetelor, pe 1946, să înțeleagă greșățile în care ne ștatem și să ne trimită banii.

— Școala primară Filitelnic: Confirmăm primirea sumei de 140.000 lei. Mulțumim domnului director pentru sprijinul acordat.

Gh. Mannuku ab. 1647. Am primit suma de 10.000 lei.

Mihăilescu Nicolae Gugu, ab. 2870. Am primit suma de 10.000 lei.

Mihai Simion, ab. 614. Aveți bun pe 1947 10.000 lei.

Lascu Teodor, ab. 6712. S'a primit suma de 10.000 lei. Foaia s'a trimis regulat.

Brațu Teodor, ab. 7113. Ați achitat pe 1946, iar foaia s'a trimis regulat.

C. T. Cojocariu, ab. 5977. Ați achitat abonamentul pe 1946. Nu ați trimis bani pt calendar.

Petru Bota, Sâmbăta de Sus. Vi se trimite foaia regulat. Pentru calendar vă rog să trimiteți banii.

Moise Popovici, ab. 5026. Aveți achitat foaia până la 1 Ianuarie 1947.

Nicolae Zarva, Prelepești-Coraș. Vă confirmăm primirea banilor conform scrisorii.

Nicolae Dragoș, Baia-Mare. Aveți rest pe 1946 suma de 1500 lei. Pentru calendar trimiteți 15.000 lei și vi-l trimitem recomandat.

Gheorghe Grecu, ab. 1401. Am primit suma de 11.000 lei.

Lucaci Cosma, Cristofel-Sălaj. V'am trimis un calendar de perete în numărul de anul nou.

CONCURS

Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român — „Astra” Sibiu, dorește să publice în „Biblioteca Poporală” șapte broșuri pentru săteni, cu subiectele următoare:

1. Indrumător economic al sârduimel.
2. Drepturi și îndatoriri ale femeii române.
3. Orientarea și selecționarea profesională.
4. Piesă teatrală din viața prâniască, cu durata de aproximativ 1 oră.
5. Piesă teatrală din viața muncitorească, cu durata de aproximativ 1 oră.
6. Astra în serviciul mulțimii.
7. Traducere din literatura rusă modernă.

Comitetul Central al „Asociațiunii” instăruie următoarele premii pentru cele mai bune lucrări cu subiectele de mai sus:

Premiul I 500.000 Lei.

Premiul II 300.000 Lei.

Premiul III 100.000 Lei.

Manuscrisele vor fi înaintate: „Asociațiunii”, Sibiu, Str. Șaguna Nr. 6, cu un motto ce va fi trecut și pe plătul închis, care conține numele autorului, până cel mai târziu la 15 Aprilie 1947. Prezidiul „Asociațiunii”

Dela o săptămână la alta

La noi în țară

Disciplina în muncă la C. F. R. Directorul general al C. F. R. dl Chivu Stoica, a dat un ordin în care se atrage atenția că se vor aplica pedepse acelor ce nu-și vor îndeplini datoriile cerute de serviciul unde lucrează. Pentru orice abatere, pedepsa să fie aplicată în cel mai scurt termen.

Un apel al Crucii Roșii

Societatea Națională de Cruce Roșie a României face un călduros apel către toți oamenii de bine, ca să dea ajutoare pentru infometajii din Moldova. Ajutoarele (bani, alimente, haine) se pot depune la oricare filială de Cruce Roșie din orașele țării.

Taxele de spital

S'au fixat după cum urmează: cl. I 30 mii; cl. II 18 mii și cl. III 12 mii zilnic.

Textul tratatului de pace a fost adus la București de către un curier special. Tratatul a fost luat imediat în cercetare de către dl Gh. Tătărescu, vice-președinte al Consiliului și ministru de externe și va fi examinat de Consiliul de miniștri.

Alimente și îmbrăcăminte pentru Moldova.

Au fost trimise în regiunile lovite de secetă 16 vagoane cu alimente și îmbrăcăminte. Vagoanele au fost însoțite de către d-na Ulla Lindenwald și dl Bac Kindberg, alimentele fiind donate de către societatea suedeză „Salvarea Copiului”.

Averea criminalilor de războiu.

Averea celor cari au fost condamnați de Tribunalul Poporului, în cel mai scurt timp, va fi inventariată și trecută în proprietatea Statului.

In alte țări

Demisia guvernului grec.

Primul ministru al Greciei, dl Tsaldaris, a prezentat Regelui George demisia guvernului.

Dl Paul Ramadier

a format guvernul francez. În guvernul de sub președinția d-lui Ramadier au intrat fruntașii vieții politice din toate partidele. Noul guvern are doi vice-președinți și trei miniștri de stat. Celelalte ministere sunt împărțite între: socialiști, comunași, mișcarea republicană și radicali.

Statele-Unite europene.

Dl Winston Churchill, fost prim-ministru al Angliei în timpul războiului, este preocupat de problema Europei. După părerea d-lui Churchill, europenii ar trăi mai bine într-o Europă unită. Aici, toate țările din Europa să formeze un stat așa ca Statele Unite din America. La această părere au aderat și deputați din partidul laburist englez.

Noul guvern grec.

Dl Dimitrios Meximos a fost desemnat de Regele Greciei ca prim-ministru. În noul guvern, dl Tsaldaris, fostul prim-ministru, ocupă funcția de vice-președinte și ministru de externe. Dl Venizelos, șeful liberalilor

de dreapta e al doilea vice-președinte. Se vor face pregătiri pentru alegeri noi. Noul guvern este compus din reprezentanții a lor 7 partide.

Procesul lui Von Papen.

După ce Von Papen a fost achitat de Tribunalul Internațional, tot la Nuerenberg urmează să fie judecat de către Tribunalul de denazificare. Von Papen este acuzat că a sprijinit pe Hitler în planurile lui războinice și imperialiste.

Demisia guvernului italian

D. Alcide de Gasperi s'a prezentat în audiență la președintele republicii și a înmănat demisia guvernului. Motivul demisiei constă în faptul că guvernul prezidat de d. de Gasperi nu-și poate lua răspunderea semnării tratatului de pace. D. de Gasperi a fost însoțit de formarea noului guvern.

Intre România și Statele-Unite

prin semnarea, de către d. Byrnes, a tratatului de pace, a încetat starea de războiu.

Alegerile din Polonia

S'au dat următoarele rezultate: Blocul guvernamental a obținut 383 mandate; Partidul Teranesc (d. Mikolajczik) 27 mandate; celelalte grupuri politice, 34 mandate. În parlamentul polonez sunt 444 scaune de deputat.

Tratatul de pace,

va intra în vigoare după ce va fi ratificat de către cele trei mari puteri: Anglia, U. R. S. S. și Statele-Unite.

La Consiliul de Securitate,

Anglia a înaintat o plângere în contra Albaniei.

Generalul Marshal

a depus jurământul în fața președintelui Truman. După ce a plecat dela Casa Albă, noul ministru de externe, generalul Marshal a declarat: „Am multe lucruri de făcut și puțin timp pentru a le face”.

Colțul dunei gospodine

Ce putem prepara gustos din carnea afumată?

Înainte de a prepara carnea afumată, o muem în apă caldă, o radem cu cuțitul și o spălăm din mai multe ape calde, până am îndepărtat toată tuninginea. Dam câteva feluri de a o prepara:

Friptură bună din mușchi afumăți:

Așezăm mușchii afumați și bine spălați într-o tavă sau cratiță, îl acoperim cu apa clocotită în care am pus 2 foi de dafin, un cațel de usturoi, un pahar de vin și boabe de piper dacă avem. Dam la cuptor acoperit cu alta tavă sau fierbem pe plită. După ce a scăzut apa de tot, presărăm peste friptură o mână de pezmă, versăm 2 pahare de buhon de roșii. Servim friptura cu sosul ei fierbinte, tăiată felii subțiri rotunde și garnisite cu tăcșai fierți în apă, trecuți prin untură încălzită.